

Οι ιαχές του πολέμου σε Ισραήλ και Ιράν πυροδοτούν σενάρια τρόμου για μια γενικευμένη σύρραξη, η οποία θα έχει πολυδιάστατες συνέπειες στην ασφάλεια της περιοχής και του υπόλοιπου κόσμου

■ **ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ** και ανεξέλεγκτη είναι η κατάσταση στη Μέση Ανατολή, με επικίνδυνες προεκτάσεις και επιπτώσεις για την περιφερειακή αλλά και για την παγκόσμια ασφάλεια. Έχουν συμπληρωθεί δέκα μήνες πολέμου στη Γάζα, ενώ το σκηνικό χειροτερεύει καθημερινά. Στο όλο πλαίσιο εμπλέκονται κράτη, μη κρατικές πανίσχυρες οντότητες (π.χ. Χεζμπολάχ), ανταρτικές δυνάμεις (Χούθι στην Υεμένη και σκληροπυρηνικές αλλά εξοπλισμένες από την Τχεράνη λαϊκές σιιτικές πολιτοφυλακές στη Μεσοποταμία), ενώ παρά τις συνεχείς διπλωματικές προσπάθειες των Αμερικανών, Καταριανών και Αιγυπτίων, δεν έχει επιτευχθεί κάποιο αποτέλεσμα στην κατάπαυση του πυρός στη Γάζα, αλλά και στη διευθέτηση του μείζονος ανθρωπιστικού θέματος της απελευθέρωσης των εναπομεινάντων Ισραηλινών ομήρων στη Λωρίδα της Γάζας.

Οι στοχευμένες δολοphonίες υψηλόβαθμων παραγόντων της Χαμάς και της Χεζμπολάχ, οι καθημερινοί ισραηλινοί αεροπορικοί βομβαρδισμοί στον Λίβανο, οι επιθέσεις των πολιτοφυλακών σε αμερικανικές βάσεις στη Μεσοποταμία, η αντι-ναυτιλιακή στάση των Χούθι στη διαλυμένη Υεμένη, ο ύπουλος και εκ του πονηρού ρόλος της Τουρκίας, οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του ανθρωπιστικού δικαίου, οι κυβερνοεπιθέσεις, η διασπορά επικίνδυνων μη συμβατικών όπλων και υλικών συμβάλλουν εκθετικά και καθημερινά στην υποτροπή της κατάστασης, ενώ ο περιφερειακός πόλεμος είναι προ των πυλών, με επιπτώσεις σε πολλά επίπεδα (στρατιωτικο-τεχνολογικό, πολιτικό, κοινωνικό, ενεργειακό, κλιματικό, ανθρωπιστικό κ.ά.).

Σε συνδυασμό με τις σχεδόν 860 ημέρες του ουκρανορωσικού πολέμου, την αστάθεια στη νότια Σινική Θάλασσα (προκλητική στάση του Πεκίνου), την απaráδεκτη και αντιδημοκρατική θέση του μαδουρο-τσαβικού εκτρωματικού καθεστώτος στη Βενεζουέλα κ.ά., οι εξελίξεις καθίστανται ακόμα πιο τραγικές, ενώ οι διεθνείς οργανισμοί εμφανίζονται αρκετά αδύναμοι και διασπασμένοι στο να επιβάλουν έστω ορισμένες λύσεις αποκλιμάκωσης.

Οι μεταστάσεις του πολέμου στη Μέση Ανατολή, ειδικά στο επίπεδο της σκληρής αντιπαράθεσης και της ανελέητης σύγκρουσης Τχεράνης-Τελ Αβίβ, θα έχουν καταλυτικές συνέπειες, αφού το ιδιόρρυθμο και εκκεντρικό καθεστώς

των αγιατολάχ στη Τχεράνη, η εξωφρενική και αδιάλλακτη στάση του Νετανιάχου και ορισμένων ακροδεξιών συνεργατών του στο Ισραήλ, καθώς και η επιλογή του Γιάγια Σινουάρ ως νέου (και πολιτικού πέραν του στρατιωτικού) αρχηγού της Χαμάς προμηνύουν περαιτέρω αντιπαράθεσεις και ακόμα μεγαλύτερη διολίσθηση στα χειρότερα από τον κόλπο των πετρελαίων έως την ανατολική Μεσόγειο και από τα τουρκο-συριακά σύνορα μέχρι τον Κόλπο του Αντεν.

Οι επιπτώσεις για την Ελλάδα και την Κύπρο είναι και θα είναι πολυδιάστατες και κρίνονται

© Δρ. Αθανάσιος Ε. Δρούγος
Διεθνολόγος - Γεωστρατηγικός αναλυτής

Τι πρέπει να προσέξει η Ελλάδα

από πολλές παραμέτρους λόγω εγγύτητας με εύφλεκτες περιοχές και υποπεριοχές. Ειδικά για την ανατολική Μεσόγειο και την Κύπρο, λόγω χαοτικού Λιβάνου, εκτεταμένων στρατιωτικών/πυραυλικών δυνατοτήτων της Χεζμπολάχ, εμπλοκής και παρουσίας τρομοκρατικών οργανώσεων και δικτύων, μετακινήσεων πληθυσμών (κυρίως από την υποσαχάρια Αφρική), προκαλούνται εύλογες ανησυχίες, ενώ οι λεκτικές εξάρσεις Ερντογάν και η εμπλοκή της Αγκυρας σε περιφερειακά ζητήματα προβληματίζουν.

Η Αθήνα θα πρέπει να επικεντρωθεί σε μείζονα ζητήματα, όπως η ναυτική ασφάλεια, η κυβερνοασφάλεια, η διείσδυση σε παρακρατικά εξτρεμιστικά ισλαμιστικά δίκτυα, η διατήρηση της υποστήριξης προς την Ουκρανία και η ενίσχυση των θέσεων των ΝΑΤΟ-Ε.Ε. Επιπλέον, προέχουν οι λειτουργικές και πρακτικές συνεργασιακές σχέσεις με το Κάιρο, το Αμάν, την Ντόχα, το Αμπου Ντάμπι και η συνεχής παρακολούθηση των ενδολιβυκών εξελίξεων. Έρχονται άσχημοι καιροί...

© Σάββας Καλλεντερίδης
Γεωστρατηγικός αναλυτής - συγγραφέας

Τχεράνη και Τελ Αβίβ σταθμίζουν απάντηση και ανταπάντηση

■ **ΣΕ ΠΑΙΧΝΙΔΙ** για γερά νεύρα εξελίσσεται η νέα κρίση που ξέσπασε στη Μέση Ανατολή μετά τη δολοφονία του ηγέτη της Χαμάς, Ισμαήλ Χανίγια, στην πρωτεύουσα του Ιράν, Τχεράνη, κι ενώ ο Παλαιστίνιος ηγέτης ήταν επίσημος προσκεκλημένος του Προέδρου της χώρας.

Η κρίση λαμβάνει σοβαρότερες διαστάσεις από εκείνη που ξέσπασε μετά τον βομβαρδισμό του προξενείου του Ιράν στη Δαμασκό και την εξόντωση υψηλόβαθμου στελέχους των δυνάμεων ανορθόδοξου πολέμου Κουντς, του Σώματος των Φρουρών της Ισλαμικής Επανάστασης (1/4/24) και κατέληξε στην επίθεση της 13ης και της 14ης Απριλίου. Τώρα στη σοβούσα κρίση εμπλέκεται και η Χεζμπολάχ, αφού λίγες ώρες πριν από τη δολοφονία του Χανίγια, εξοντώθηκε με αεροπορικό βομβαρδισμό ο στρατιωτικός ηγέτης της Φουάντ Σουκρ.

Η απάντηση του Ιράν αυτή τη φορά λογικά θα πρέπει να είναι πιο ισχυρή. Η δολοφονία ενός επίσημου προσκεκλημένου του Προέδρου της Δημοκρατίας στην πρωτεύουσα της χώρας πλήττει ευθέως το κύρος του Ιράν όχι μόνο διεθνώς, αλλά και ανάμεσα στους παράγοντες που αποτελούν τον λεγόμενο «Αξονα της Αντίστασης».

Το θέμα είναι ότι αυτή τη φορά υπάρχει μια ειδοποιός διαφορά σε σχέση με την επίθεση της 13ης και της 14ης Απριλίου. Τότε είχαν γίνει συνεννοήσεις για την απάντηση του Ιράν και την ανταπάντηση του Ισραήλ, οι οποίες απέκλειαν κάθε ενδεχόμενο να ανοίξει ένας κύκλος «αντιποίνων», που νομοτελειακά οδηγεί σε πόλεμο Ιράν - Ισραήλ και στον οποίο σε κάθε περίπτωση θα εμπλακούν και οι ΗΠΑ. Γι' αυτό τότε οι ΗΠΑ δεν είχαν αναπτύξει νέες δυνάμεις στην περιοχή και είχαν βοηθήσει το Ισραήλ να αντιμετωπίσει την επίθεση του Ιράν με δυνάμεις που ήδη στάθμευαν στην περιοχή, ενώ είχαν συγκροτήσει και έναν συνασπισμό με Βρετανία, Γαλλία, Ιορδανία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Σαουδική Αραβία και Μπαχρέιν.

Αυτή τη φορά οι ΗΠΑ αναγκάζονται να αναπτύξουν νέες δυνάμεις και μάλιστα επιθετικές, για δύο λόγους. Ο πρώτος είναι ότι τώρα δεν υπάρχει συνεννόηση με το Ιράν και το Ισραήλ για την απάντηση και την ανταπάντηση. Ο δεύτερος είναι ότι τώρα οι αραβικές χώρες, που συμμετείχαν στον συνασπισμό της 13ης και της 14ης Απριλίου, δεν είναι διατεθειμένες να συμμετάσχουν στην επιχείρηση αντιμετώπισης της ιρανικής επίθεσης, επ' ωφελεία του Ισραήλ.

Το ζήτημα της ανάπτυξης επιθετικών δυνάμεων των ΗΠΑ στην περιοχή προβληματίζει τον Πρόεδρο του Ιράν, Μασούντ Πεζεσκιάν, τη Μόσχα και το Πεκίνο.

Και οι τρεις φοβούνται ότι το όλο σκηνικό μπορεί να είναι μια παγίδα για να υποχρεώσει το Ιράν να απαντήσει με μια μεγάλη επίθεση, που θα ωθήσει το Ισραήλ να ανταπαντήσει με μια επίσης μεγάλη επίθεση και να ανοίξει έτσι ο κύκλος των «αντιποίνων», που σημαίνει πόλεμος. Και ένας πόλεμος με την ενεργό συμμετοχή των ΗΠΑ μπορεί να οδηγήσει στην κατάρρευση του Ιράν και αυτό είναι που φοβίζει τον Πεζεσκιάν, τη Μόσχα και το Πεκίνο. Και οι τρεις έχουν κάθε λόγο να μείνει το Ιράν όρθιο, αφού εξυπηρετεί τα συμφέροντά τους.

Αστάθμητος παράγων είναι το Σώμα των Φρουρών της Ισλαμικής Επανάστασης, που ζητά εδώ και τώρα τη σκληρή τιμωρία του Ισραήλ.

Να δούμε ποιος και τι θα επικρατήσει.